

Popis slikovnih priloga

Splitski panoptikum između krajeva dva svjetska rata. Predgovor (Drago Roksandić i Ivana Cvijović Javorina)

Sl. 1. *Desničini susreti 2015.* (design: Dejan Dragosavac Ruta)

Politički, kulturni i društveni život međuratnog Splita kroz objektiv profesionalnih fotografa (Sandi Bulimbašić i Lovorka Magaš Bilandžić)

Sl. 1. Radovan Tommaseo, Naslovnica (*Jadranska straža*, 2/1924., br. 1)

Sl. 2. Pavao Gavrančić, Naslovnica (*Svijet*, 8/1933, knj. 16, br. 8)

Sl. 3. Plan Splita s lokacijama profesionalnih fotografskih ateliera u međuratnom razdoblju

Sl. 4. Nepoznati autor, *Svečano otvorenje Ličke pruge: admiral i ministri razgledavaju izvor Zrmanje, koja pod nasipom pruge izvire* (*Jadranska straža*, 3/1925., br. 10, 270)

Sl. 5. Nepoznati autor, *Dolazak prvih vlakova u Split* (*Jadranska straža*, 3/1925., br. 10, 272)

Sl. 6. Dragutin Karlo Stühler, Pogled na englesku i američku flotu u splitskoj luci (*Jadranska straža*, 2/1924., br. 9, 238–239)

Sl. 7. Foto Olympia (Jure Ruljančić), *Impozantan pramac „Eagle“-a* (*Jadranska straža*, 5/1927., br. 11, 318)

Sl. 8. Foto Borović, *Svečano otvorenje brodogradilišta „Split“* (*Jadranska straža* 10/1932., br. 12, 443)

Sl. 9. Foto Borović, *Na počasnoj tribini za vrijeme porinuća parobroda* (*Jadranska straža*, 15/1937., br. 12, 492)

Sl. 10. Foto Borović, *Razvijena zastava (Prigodom porinuća torpiljarke „Zagreb“)*, 29. ožujka 1938. (*Jadranska straža*, 16/1938., br. 4, 135)

Sl. 11. Foto Slavija, *Zaštitnik i predsjednik Jadranske straže* (Prijestolonasljednik Petar i dr. Ivo Tartaglia) (*Jadranska straža*, 8/1930., br. 8, bez paginacije)

Sl. 12. Foto Borović, *Kraljica Marija u pratnji bana Tartaglie* (*Jadranska straža*, 9/1931., br. 5, 113)

Sl. 13. Foto Slavija, *Posljednji oproštaj Splita i Primorja od mrtvog kralja* (*Jadranska straža*, 12/1934., br. 11, 467)

Sl. 14. Foto Slavija, *Oficiri nose lijes s Kr. Broda Dubrovnik* (*Jadranska straža*, 12/1934., br. 11, 465)

Sl. 15. Fotoreportaža Sinobad, *Proslava rođendana njegova visočanstva kralja Petra u Splitu* (*Jadranska straža*, 15/1937., br. 10, 433)

Sl. 16. Foto Noworyta, *Ulaz u Prvu jugoslavensku izložbu fotografije* u Salonu Galić (*Svijet*, 1/1926., knj. 2. br. 7, 137)

Sl. 17. Foto Noworyta, *Postav Prve jugoslavenske izložbe fotografije* u Salonu Galić (*Svijet*, 1/1926., knj. 2. br. 7, 137)

Sl. 18 i 19. Dragutin Karlo Stühler, *Prvi postav Galerije umjetnina u Splitu* (*Svijet*, 6/1931., knj. 12, br. 23, 564)

Sl. 20. Nepoznati autor, *Članovi odbora Jadranske straže pred zgradom Pomorskog muzeja na dan otvorenja* (*Jadranska straža*, 12/1934., br. 1, 28)

Sl. 21. Nepoznati autor, *Članovi odbora Jadranske straže pred zgradom Oceanografskog instituta na dan otvorenja zgrade* (*Jadranska straža*, 12/1934., br. 1, 29)

Sl. 22. Nepoznati autor, *Otvorenje spomenika Marku Maruliću*, 26. srpnja 1925. (*Jadranska straža*, 3/1925., br. 10, 259)

Sl. 23. Vladimir Bego (Foto Slavija), *Svečano otkriće Grgura Ninskog na Peristilu*, (*Jadranska straža*, 7/1929., br. 11, 300)

Sl. 24. Foto Sinobad, *Spomen svjetionik Kralju Ujedinitelju na dan svečanog otkrića*, 8. prosinca 1935. (*Svijet*, 10/1935., knj. 20, br. 26, 518)

Sl. 25. Nepoznati autor, *Uklanjanje spomenika Grgura Ninskog s Peristila*, studeni 1941. (Fototeka Konzervatorskog odjela u Splitu)

Sl. 26. Nepoznati autor, *Uklanjanje spomenika Grgura Ninskog s Peristila*, studeni 1941. (Fototeka Konzervatorskog odjela u Splitu)

Sl. 27. Foto Olympia, *Zgrada kazališta u Splitu* (*Svijet*, 8/1933., knj. 15, br. 20)

- Sl. 28. Foto Borović, Scena iz operete *Bajadera* Emmericha Kálmána (*Svijet*, 1/1926., knj. 1, br. 10, 191)
- Sl. 29. Foto Slavija, *Cijeli ensamble „Morane“*, u sredini autor *Gotovac* i scenograf *Tijardović* (*Svijet*, 8/1933., knj. 15, br. 11, 212)
- Sl. 30. Foto Rembrandt, Salon Galić, Scene iz predstave *Splitski akvarel* Ive Tijardovića (*Svijet*, 3/1928., knj. 5, br. 14, 294)
- Sl. 31. Foto Slavija, *Simpatični mornari na plesu „Jadrana“ u Splitu* (*Svijet*, 6/1931., knj. 11, br. 11, 298)
- Sl. 32. Foto Slavija, *Četiri splitska girlsa* (*Svijet*, 5/1930., knj. 9, br. 13, 324)
- Sl. 33. Foto Hollywood, *Pokladni ples S. K. Gursara* (*Svijet*, 10/1935., knj. 19, br. 14, 287)
- Sl. 34. Rembrandt, *Karneval u Splitu: Grupa djevojaka u fantastičnim kostimima* (*Svijet*, 2/1927., knj. 3, br. 11, 213)
- Sl. 35. Foto Borović, *Grupa kostimirane djece, Split* (*Svijet*, 3/1928., knj. 5, br. 12, 256)
- Sl. 36. Foto Hollywood, *Palada u igri* (*Svijet*, 8/1933., knj. 15., br. 2, 36)
- Sl. 37. Foto Slavija, *Ante Senjanović, slavenski prvak i državni rekorder u slobodnom stilu* (*Svijet*, 3/1928, knj. 6, br. 20, 428)
- Sl. 38. Foto Hollywood, *Pobjednički osmerac „Krke“* (*Svijet*, 8/1933., knj. 16, br. 10, 199)
- Sl. 39. Ante Borović, *Vježbe vojske sa puškama na sokolskom sletu u Splitu (Jadranska straža, 9/1931., br. 8, 200)*
- Sl. 40. Foto Noworyta, Scene sa splitskih kupališta (*Svijet*, 1/1926., knj. 2, br. 11, 222)
- Sl. 41. Foto Hollywood, *Zagrebčanka gdjica Marija Metzner na Bačvica / Zagrebčanka na hridinama Meja / Češkinja „Lola“ na Bačvicama* (*Svijet*, 9/1934., knj. 18, br. 11, 214-215)
- Sl. 42. Foto Borović, *Dio kupališta Bačvice u Splitu* (*Svijet*, 1/1926., knj. 2, br. 12, 237)
- Sl. 43. Foto Noworyta, *Za promet stranaca u Dalmaciji* (*Svijet*, 2/1927., knj. 3, br. 19, 406)
- Sl. 44. Foto Galić, *Bernard Shaw u splitskom Peristilu* (*Svijet*, 4/1929., knj. 7, br. 24, 596)
- Sl. 45. Foto Hollywood, *Willy Fritsch snima radoznalnu publiku u Splitu* (*Svijet*, 9/1934., knj. 18, br. 3, 55)
- Sl. 46. Ante Borović, *Oduševljeni doček Nj. V. Kraljice Marije na našem Primorju, (Jadranska straža, 9/1931., br. 4, 85)*
- Sl. 47. Foto Hollywood, *Odlični pozvanici na palubi za vrijeme vožnje* (*Svijet*, 10/1935., knj. 19, br. 23, 485)
- Sl. 48. Foto Borović, *Motiv sa kupališta „Firule“ u Splitu* (*Svijet*, 5/1930., knj. 10, br. 12, 295)

Javna riječ u međuratnom Splitu (Inoslav Bešker)

- Sl. 1. Javna riječ odjekivala je i na Rivi (Zbirka razglednica Bogdana Vučića)
- Sl. 2. „Provincijalnost splitskog života najslikovitije je izražena u kavanskom ugođaju.“ Kavana Hotela Central. (Zbirka razglednica Bogdana Vučića)
- Sl. 3. *Duje Balavac* o uredničkoj slobodi u svibnju 1923. Karikatura Antuna Zuppe. (*Duje Balavac*, 7/1923., 5)

Splitska međuratna likovna scena između modernizma i antimodernizma (Ana Šeparović i Frano Dulibić)

- Sl. 1. Emanuel Vidović, *Split* (1928./29.), ulje na platnu (vl. Galerija umjetnina Split)
- Sl. 2. Jerolim Miše, *Podne na otoku*, ulje na platnu (vl. Zbirka Deči, Zagreb)
- Sl. 3. Silvije Bonacci Čiko, *Braccera u bonaci* (1924.), ulje na platnu (privatno vlasništvo)
- Sl. 4. Vjekoslav Parać, *U dvoru pred kućom* (1941.), ulje na platnu (privatno vlasništvo)
- Sl. 5. Milan Tolić, *Pejsaž* (1930.), ulje na platnu (vl. Galerija umjetnina Split)
- Sl. 6. Mate Meneghello Rodić, *Pejsaž* (1920.), ulje na platnu (vl. Galerija umjetnina Split)
- Sl. 7. Angjeo Uvodić, *Solinski mlin* (oko 1930.), ulje na platnu (vl. Galerija umjetnina Split)
- Sl. 8. Ante Katunarić, *Kaštel Gomilica*, ulje na platnu (vl. Ante Katunarić)
- Sl. 9. Ignjat Job, *Moj dom u Supetru* (1929.), ulje na platnu (vl. Galerija umjetnina Split)
- Sl. 10. Petar Smajić, *Ljubavnici Adam i Eva* (1936.), drvo (vl. Moderna galerija, Zagreb)
- Sl. 11. . Dujam Penić, *Glava djevojčice* (1910. – 1912.), sadra (vl. Moderna umjetnina, Split)

Ujevićev Split (*Bruno Kragić*)

Sl. 1. Ignjat Job, *Portret Tina Ujevića* (1930.) (Igor ZIDIC, *Ignjat Job 1895 – 1936.*, Moderna i Večernji edicija, Zagreb 2010., 88.)

Splitski „kročanci“: jedan pogled u kulturu grada Splita između dva svjetska rata (*Tonko Maroević*)

Sl. 1. Naslovnica prvog broja časopisa *Korablja* (Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu)

Sl. 2. Desničin neobjavljeni prijevod studije Benedetto Crocea „Što je živo a što mrtvo od Hegelove filozofije“ (Osobna ostavština Vladana Desnice)

Vladan Desnica i estetizam (*Vladimir Gvozden*)

Sl. 1. Benedetto Croce (https://hr.wikipedia.org/wiki/Benedetto_Croce)

Roman *Zimsko ljetovanje* Vladana Desnice u svjetlu kulturalnih studija (*Vladimir Rismondo*)

Sl. 1. Bartolomeo Nerici, *Peristil* (18. stoljeće) (Robert ADAM, *Ruins of the palace of the Emperor Diocletian at Spalatro in Dalmatia*, London 1764.; Plate XX. View of the peristylum of the palace, <http://digicoll.library.wisc.edu/cgi-bin/DLDecArts/DLDecArts-idx?type=article&did=DLDecArts.AdamRuins.i0027&id=DLDecArts.AdamRuins&isize=M>)

Sl. 2. Théodore Valerio, *Morlaci iz okolice Splita* (1864.) (<https://sh.wikipedia.org/wiki/Morlaci>)

Kročeoza estetika i Desničin mediteranizam (*Svetlana Šeatović Dimitrijević*)

Sl. 1. Kročeovi *Eseji iz estetike* – prevoditeljsko-izdavački projekt književnika Vladana Desnice (Kadmos, Split 1938.)

Pripadnici splitskog kulturnog kruga kao prevoditelji i posrednici kulturnih razmjena (*Sanja Roić*)

Sl. 1. Knjižara Morpurgo: od 1860. mjesto okupljanja splitskih pisaca, intelektualaca i gimnazijalaca (http://www.siamanswer.com/preview.php?width=&height=&imgsrc=http%3A%2F%2Ffarm6.static.flickr.com%2F5447%2F9663041773_6862a1c782_z.jpg&url=https%3A%2F%2Fwww.flickr.com%2Fphotos%2F46271629%40N00%2F9663041773)

Sl. 2. Leopardi i Croce nisu bili jedini talijanski književnici čija je djela prevodio Vladan Desnica. Popis prijevoda i prepjeva sačuvan u Desničinoj osobnoj ostavštini.

Francuska književnost u prijevodima pripadnika splitskog kulturnog kruga (*Sanja Šoštarčić*)

Sl. 1. André Gide (prvi zdesna) drži govor na Lenjinovom mauzoleju u povodu smrti Maksima Gorkog 1936. godine

Sl. 2. i sl. 3. *Povratak iz SSSR* André Gidea u dva izdanja i dva prijevoda (Čelap 1937. i Glas rada 1952.)

Splitska fortuna Luigija Pirandella (*Iva Grgić Maroević*)

Sl. 1. Opsežan izvještaj o gostovanju splitskih glumaca na zagrebačkoj pozornici 1938. godine („Gostovanje zagrebačke drame – Luigi Pirandello, ‘Što je istina?’“, *Novo doba*, br. 277, 26. 11. 1938., 5)

Teatar u Splitu u doba Desničine mladosti: politika i kultura (*Bojan Đorđević*)

Sl. 1. Završni dio *Referata o pozorišnim i kulturnim prilikama u Splitu* Sime Pandurovića (Arhiv Jugoslavije, Ministarstvo prosvete Kraljevine Jugoslavije, AJ 66-650-1101)

Sl. 2. Splitsko kazalište na udaru kritike *Duje Balavca* 1923. godine (*Duje Balavac*, 7/1923., 1)

Književno-publicističke preokupacije i prijevod *Hamleta* liječnika Bože Peričića (*Helena Peričić*)

Sl. 1. Naslovnica Peričićeva prijevoda *Hamleta* (William Shakespeare, *Hamlet. Danski Kraljević. Tragedija u 5 činova. S engleskog preveo Božo Peričić*, rukopis)

Sl. 2. Hamletov monolog iz III. čina u prijevodu Bože Peričića (William Shakespeare, *Hamlet. Danski Kraljević. Tragedija u 5 činova. S engleskog preveo Božo Peričić*, rukopis)

Mediteranizam Bogdana Radice kao suprotnost totalitarnim distopijama (*Stevo Đurašković*)

Sl. 1. Fokion Dimitriadis, *Bogdan Radica* (1931.) („G. Dimitriadis: *Bogdan Radica*. Karikatura jednog od najduhovitijih grčkih karikaturista, prvi put objavljena 1931. u grčkom dnevniku ‘*Eleft[h]eron Vima*’: Radica ‘trči’ na sastanak štampe u Ateni.“ Bogdan RADICA,

- Živjeti nedoživjeti, knj. 1: Uspomene hrvatskog intelektualca kroz moralnu i ideološku krizu Zapada, Knjižnica Hrvatske revije, München – Barcelona 1982., 518)
- Sl. 2. *Sredozemni povratak*, knjiga izabarnih prijeratnih eseja i putopisa Bogdana Radice (Knjižnica Hrvatske revije, München – Barcelona 1971.)
- „Vi na Balkanu to sve znate i čitate?!“ Recep-cijska čitanja i upotrebe Juliena Bende i *Izdaje intelektualaca*** (Branimir Janković)
- Sl. 1. Julien Benda (Bogdan RADICA, *Agonija Evrope. Razgovori i susreti*, Geca Kon, Beograd 1940.)
- Sl. 2. Naslovnica hrvatskog izdanja Bendine *Izdaje intelektualaca* (Politička kultura, Zagreb 1997.)
- Sl. 3. Prvo izdanje *Agonije Evrope* (Geca Kon, Beograd 1940.)
- Splićani i splitske teme u beogradskoj javnosti 1920–1941 (Politika, Srpski književni glasnik)** (Stanislava Barać)
- Sl. 1. Marko Car (https://sl.wikipedia.org/wiki/Marko_Car)
- Sl. 2. Prvislav Grisogono (<http://www.total-croatia-news.com/politics/2301-cardinal-stepinac-condemned-by-lies>)
- Sl. 3. Autoportret Tome Rosandića (Augustin UJEVIĆ, *Rosandić*, Jugoslavenska galerija umjetnina, Zagreb 1920.)
- Grad kao mjesto oblikovanja intelektualca: Kerubin Šegvić i Split** (Filip Šimetin Šegvić i Nikolina Šimetin Šegvić)
- Sl. 1. Župna crkva sv. Petra u središtu splitskog gradskog predjela Lučac, jedno od žarišta okupljanja prototalijanskog, hrvatskog nacionalnog naboja. Kerubin Šegvić rodio se u tom predjelu Splita, u glavnoj ulici Radunici, blizu rodni kuća Ante Trumbića i Marina Kuzmića. Radi se o težačkom splitskom predjelu koji je u ranom novom vijeku bio često izložen pustošenjima i osmanskim provalama. Čitavo predgrađe i crkva teško su stradali u bombardiranju Splita 1944. godine. (Osobni arhiv Filipa Šimetina Šegvića)
- Sl. 2. Naslovnica Šegvićeve knjige objavljene u izdanju zagrebačkog Kuglija (1911.), izdavačke kuće s kojom Šegvić oko 1900. često su-
rađuje, s njegovom posvetom (Osobni arhiv Filipa Šimetina Šegvića)
- Sl. 3. Don Frane Bulić, Šegvićev učitelj i najbliži suradnik. Portret iz međuratnog razdoblja (korišten poslije u akcijama sakupljanja donacija za Bulićev spomenik i zbornik, u čemu sudjeluje i K. Šegvić) (Osobni arhiv Filipa Šimetina Šegvića)
- Sl. 4. Naslovnica Šegvićeve biografske studije o Luki Botiću u izdanju Matice hrvatske (1930.) (Osobni arhiv Filipa Šimetina Šegvića)
- Sl. 5. Karikatura Kerubina Šegvića objavljena 1911. godine u *Duji Balavcu* (*Duje Balavac*, 1911., serija II, br. 9, 6)
- Sl. 6. Karikatura Kerubina Šegvića objavljena 1936. godine u *Hrvatskoj smotri* (*Hrvatska smotra*, 4/1936., br. 33, 23)
- Sl. 7. Fotografija Kerubina Šegvića objavljena u publikaciji *Znameniti i zaslužni Hrvati* (Zagreb 1925.)
- Prilozi političkoj, kulturnoj i intelektualnoj historiji Splita u doba Banovine Hrvatske (1939. – 1941.)** (Matko Globačnik)
- Sl. 1. Ministri nove vlade u objektivu splitskog fotografa: „Pred hotelom ‘Toplice’ sakupili su se svi ministri i tu su ih fotografirali brojni fotografi i novinski fotoreporteri. Među ostalima snimao je i splitski fotograf g. Ante Borović.“ (*Novo doba*, br. 200, 26. 8. 1939., 1)
- Sl. 2. Split 1930-ih godina (Osobni arhiv Filipa Šimetina Šegvića)
- Sl. 3. Ljubo Karaman – dostojan nasljednik Frane Bulića (<http://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=30400>)
- Split od travnja 1941. do rujna 1943. godine: mjesto fašističke represije i antifašističkog otpora** (Aleksandar Jakir)
- Sl. 1. Proslava dvadesete godišnjice fašističke ere u Splitu (Muzej grada Splita, MGS 21152)
- Sl. 2. Proslava dvadesete godišnjice fašističke ere u splitskoj katedrali (Muzej grada Splita, MGS 21150)
- Sl. 3. Komemoracija za fašista Giovannija Savu na Prokurativama. Savo je 18. ožujka 1943. podlegao ranama zadobivenim u atentatu. Sesnaestogodišnji izvršitelj atentata Ante Če-

rina strijeljan je krajem travnja iste godine. (Muzej grada Splita, MGS 21163)

Sl. 4. Pogrebna povorka za fašista Giovannija Savu. Nakon atentata uslijedila je odmazda fašističkih vlasti. (Muzej grada Splita, MGS 21191)

Sl. 5. Masovne parade kao privid uspješnosti fašističkog režima: povorka radnika splitskog i trogirskog brodogradilišta (Muzej grada Splita, MGS 21100)

Talijanska okupacija na stranicama splitskog dnevnog tiska (Nedjeljka Balić-Nižić i Sanja Ročić)

Sl. 1. Naslovnica splitskog izdanja novina *San Marco!* (*San Marco!*, br. 152, 27. 10. 1941., 1)

Sl. 2. Iako je *San Marco!* bio dvojezičan, talijanski je imao prednost i u novinama i u dvojezičnim javnim natpisima. (*San Marco!*, br. 152, 27. 10. 1941., 4)

Sl. 3. Spomen-ploča na zgradi Hrvatskog narodnog kazalište u Splitu postavljena u sjećanje na učeničku pobunu protiv izdavanja svjedodžbi na talijanskom jeziku 25. rujna 1941.

„Mi tražimo disciplinu, mi jamčimo za red!“ Splitski listopad 1943. u ustaškoj i njemačkoj lokalnoj propagandi (Ivana Cvijović Javorina)

Sl. 1. „Na civilne osobe (...) biti će pucao.“ Proglas njemačkoga gradskog zapovjednika građanima Splita 28. rujna 1943. (<http://www.ratnakronikasplita.com/kronika/1943-3>)

Sl. 2. Neostvarene ambicije *Splitskog glasnika*: „Ali se nadamo, da ćemo već sutra moći izlaziti u bitno povećanom i višestranom obsegu...“ (*Splitski glasnik*, br. 1, 1. 10.1943., 1)

Sl. 3. Svjetske teme u karikaturi u lokalnom njemačkom listu *Der Spliter Splitter*: „Emigranti u Švicarskoj: ‘Čini se da američki piloti lete prema [turističkom vodiču] Baedekeru. Bombardiraju sve što ima tri zvjezdice.’ – ‘Onda bolje da spremim svoj konjak na sigurno.’“ (*Der Spliter Splitter*, br. 5, 7. 10. 1943., 1)

Sl. 4. Nacistička ratna propaganda – njemački vojnik kao simbol sigurnosti i reda u Splitu (*Der Spliter Splitter*, br. 4, 6. 10. 1943., 1)

Usporedna analiza partizanskog i ustaškog tiska u razdoblju između reokupacije i oslobođenja Splita (rujan 1943. – listopad 1944.): primjer *Novog Doba* i *Slobodne Dalmacije* (Tomislav Brandolica)

Sl. 1. Karikatura Staljina u *Novom dobu* kao komentar njegove ratne politike (*Novo doba*, br. 181, 13. 5. 1944., 2)

Sl. 2. Vladko Maček i HSS na naslovnici *Slobodne Dalmacije* kao dijete rata u društvu četnika, ustaša, Mussolinija i Hitlera: „FRAU ADOLFINA I SIGNORA BENITA U ŠETNJI SA SVOJOM DJECOM – Frau Adolfin Hitler: ‘Zar ne, signora Mussolini, kako su nam naša djeca poslušna? A mali Vlatko je još najbolji. On uvijek pazi i zove i druge da idu samo našim putem!’“ (*Slobodna Dalmacija*, br. 2, 19. 6. 1943., Zbirka rijetkosti Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, RVHp-2°-22)

Uprava NDH u Zadru 1943./44.: kolektivna memorija između historiografije i (auto)biografskog narativa (Svjetlan Lacko Vidulić)

Sl. 1. Obiteljsko pamćenje – „proces aktivnog zajedničkog oblikovanja prošlosti kroz razgovor“ i druge medije: stric Viktor na crtežu bake Mümeli (Osobna ostavština Viktora Ramova)

Sl. 2. Historiografski diskurs: „Zapravo se pokazalo da ni veliki župan Ramov nije dorastao svojoj dužnosti.“ (Citat: Nikica BARIĆ, *Ustaše na Jadranu*, Nikica BARIĆ, *Ustaše na Jadranu. Uprava Nezavisne Države Hrvatske u jadranskoj Hrvatskoj nakon kapitulacije Kraljevine Italije*, Zagreb 2012., 126; fotografija: Hrvatski povijesni muzej, Zbirka fotografija, MRNH, N-11906/26, uz posebnu dozvolu Hrvatskog povijesnog muzeja, S. L. V.)

Sl. 3. Dokumenti iz komode: „Dne 10/IX saopćeno mi je da sam suđen na smrt“ (Osobna ostavština Viktora Ramova)

Sl. 4. Arhivska građa: „...neka šutim, jer da on imade i za mene mjesta u Jasenovcu.“ (Osobna ostavština Viktora Ramova)

„Kud koje žure brzi kraci / a vode svi u bespuće“: Vladan Desnica u Splitu od 1935. do 1941. godine (Drago Rokсандić)

Sl. 1. Sveučilišna knjižnica u Leidenu drži i danas *Magazin Sjeverne Dalmacije*. Profesor Ni-

- kolaus van der Wijk, nakon što je istraživao u manastiru Krka i surađivao u *Magazinu Sjeverne Dalmacije*, javio se Vladanu Desnici sa Sveučilišta u Leydenu: „Sehr Verehrter Herr Redaktor, Meinen besten Dank für Ihren Brief und die zwei Ex[emplare] des Heftes des Mag[azin] Sjev[erne] Dalmacije. Ein davon werde ich der hiesigen Univ[ersitäts]-Bibl[iothek] übergeben.“ (Osobna ostavština Vladana Desnice [dalje: OOVĐ], kut. Prepiska do 1945., I., Nikolaus van der Wijk – Vladanu Desnici, Leiden, 24. srpnja 1935.)
- Sl. 2. Zgodovinsko društvo v Mariboru predlaže suradnju *Magazinu Sjeverne Dalmacije* 1935.: „Zgodovinsko društvo u Mariboru nada se in sigurno je, da je u interesu naših sjevernih krajeva, da što bolje upoznaju sjeverne dalmatinske prilike kao što je na drugoj strani opet u interesu interesenata medju braćom u Dalmaciji, da jim se pruži mogućnost upoznati se sa našim krajnim sjevernim krajevima. (OOVĐ, kut. Prepiska do 1945., I., Zgodovinsko društvo v Mariboru – Vladanu Desnici, Maribor, 31. siječnja 1936.)
- Sl. 3. Riječki župnik Luigi Torcoletti piše *Magazinu Sjeverne Dalmacije* 1935. Župnik moli Uredništvo da mu pošalje svezak u kojemu je objavljen članak dr. Petra Kolendića „Zadranin Šimun Kožičić i njegova štamparija na Rijeci“. (OOVĐ, kut. Prepiska do 1945., I., Monsignor Luigi Torcoletti – Uredništvu Magazina Sjeverne Dalmacije, Rijeka, 24. studenog 1936.)
- Sl. 4. Ostarjeli i oboljeli Uroš Desnica sa suprugom Fanny i kćerkom Natašom pred Kulom u Islamu Grčkom kasnih 1930-ih: „On [Uroš] ima i znanja i sposobnosti i kulture i stila da može da stupi u to [elitno kulturno] društvo, ali je za tvog ćaću važnije pitanje islamske sluškinje, Krste, Vase Uzelca i t.d. neg svi oni momenti koje ti ističeš.“ (OOVĐ, kut. Prepiska do 1945. I., Boško Desnica – Vladanu Desnici, Obrovac, 13. prosinca 1934.)
- Sl. 5. Coronellijeva karta „Contado di Zara“ (1688.): prvo pouzdano kartografsko svjedočanstvo o Ravnim kotarima pod mletačkom vlašću. Karta je objavljena u monumentalnom djelu mletačke kartografije Vincenza Coronellija (1650. – 1718.) *Atlante Veneto: Isolario descrizione geografico-historia* (Venecija, 1691. – 1697.)
- Sl. 6. Vitaliano Brunelli – nezaobilazan u pristupu opusu Šimuna Ljubavca. U *Hrvatskoj enciklopediji* stoji: „...talijanski povjesničar i publicist (Ancona, 22. XI. 1848 – Zadar, 22. VI. 1922). U Zadru od 1852., gdje završava gimnaziju; 1877. završio studij u Beču te dobio mjesto na zadarskoj gimnaziji. Sudjelovao u osnivanju časopisa *La Rivista dalmatica* i *La Palestra*. God. 1881. postao je ravnatelj gradske knjižnice (Paravia) u Zadru. Bio je pristaša autonomaskog pokreta u Dalmaciji te u radovima dokazivao talijanstvo Dalmacije. Glavno mu je djelo *Povijest grada Zadra od najdavnijih vremena do 1815* (*Storia della città di Zara dai tempi più remoti sino al 1815*, 1913).“ („Brunelli, Vitaliano“, *Hrvatska enciklopedija*, www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=9825)
- Sl. 7. Boško i Vladan Desnica u potrazi za prikazima „Morlaka“ u grafičkoj mapi Martina Engelbrechta. Engelbrecht je od 1742. do 1745. objavio veliki broj bakroreza Théâtre de la milice étrangère; Schaubühne verschiedener in Teutschland bishero unbekannt gewester Soldaten von ausländischen Nationen s prikazima egzotiziranih hrvatskih i drugih južnoslavenskih ratnika u Ratu za austrijsku baštinu. (OOVĐ, kut. Prepiska do 1945. I., Boško Desnica – Vladanu Desnici, Obrovac, 18. srpnja 1935. Primitak pismu)
- Sl. 8. Benedetto Croce u prijevodu Vladana Desnice u splitskom *Vihoru* urednika Marina Bege i vlastitoj nakladi Kadmos 1938. Croceovi *Eseji iz estetike* u Desničinu prijevodu i izdanju vlastite naklade Kadmos bili su izloženi na izložbi posvećenoj Vladanu Desnici i *Desničinim susretima* u Sveučilišnoj knjižnici u Splitu, otvorenoj 20. rujna 2014., zajedno s nepotpisanim Desničinim prijevodom Croceova eseja „Čista intuicija i lirski karakter umjetnosti“, tiskanim u splitskom *Vihoru*.
- Sl. 9. Vladan Desnica plaća Trgovačkoj tiskari u Splitu 24. veljače 1938. tiskarske troškove za Croceove *Eseje iz estetike*. Za nakladu od 1000 primjeraka Vladan Desnica platio je 4000,- Din, tj. tiskarska cijena jednog primjerka bila je 40,- Din. Kako je on u to vrijeme uputio najavu ovog izdanja na razne novinske adrese, znamo da je prodajna cijena

- jednog primjerka bila 15.- Din. Po svakom prodanom primjerku bio je na čistom gubitku od 25.- Din! (OOVD, kut. Prepiska do 1945., I., 1935.)
- Sl. 10.* Distribucijska lista iz Trgovačke tiskare za 1000 primjeraka Croceovih *Eseja*. Pozornost privlači podatak da je državnoj cenzuri predato čak sedam primjeraka ove Croceove knjige. (OOVD, kut. Prepiska do 1945., I., 1935.)
- Sl. 11.* Zahvala splitskog profesora Vladanu Desnici na prijevodu Croceovih *Eseja iz estetike*. Objavivši prijevod, Vladan Desnica ga je poslao na dar nekolicini svojih gimnazijskih profesora iz Zadra, Splita i Šibenika. Neke njihove reakcije bile su doista dirljive. U jednom je slučaju otvoreno pitanje o kojem je splitskom profesoru riječ. (OOVD, kut. Prepiska do 1945., I., [?] – Vladanu Desnici, Split, 8. ožujka 1938.)
- Sl. 12.* Ravnatelj Gradske knjižnice u Splitu Dušan Manger Vladanu Desnici 1938. Jedan primjerak Croceovih *Eseja iz estetike* Desnica je darovao Gradskoj knjižnici u Splitu. Njezin već tada vrlo cijenjeni utemeljitelj i ravnatelj zahvalio mu je lijepim riječima. Imajući na umu Desničinu čitateljsku kulturu, vjerojatno je često zalazio u Knjižnicu. (OOVD, kut. Prepiska do 1945., I., Dušan Manger – Vladanu Desnici, Split, 18. ožujka 1938.)
- Sl. 13.* Omotnica pisma Bogdana Radice Vladanu Desnici iz 1938. Prilog I. i Prilog II. svjedoče o interesu Bogdana Radice za Desničin prijevod Croceovih *Eseja iz estetike* te Radičinu spremnost da podrži Desnicu u potrazi za nakladnicima spremnim objaviti prijevode drugih Croceovih djela. (OOVD, Prepiska do 1945., I., Bogdan Radica – Vladanu Desnici, Génève, 17. rujna 1938.)
- Sl. 14.* *Naši dani* Marina Franičevića o Desničinu prijevodu Crocea. Učiteljsko udruženje u Kninu pokrenulo je 1938. godine svoje glasilo *Naši dani*, koje je u svome prvom broju posvetilo veliku pažnju ovome Desničinu izdanju. Opširni kritički osvrt napisao je Šime Vučetić. On je apostrofirao Desnicu kao najboljeg poznavaca Crocea u Dalmaciji poslije A. Halera i kao jednog od splitskih „mediteranaca“. (OOVD, kut. Magazin Sjeverne Dalmacije 1934. i 1935.)
- Gozba u poljima – fragmenti rekonstrukcije pjesničke knjige Vladana Desnice u rukopisu***
(Vladan Bajčeta)
- Sl. 1.* Naslovnica neobjavljene zbirke pjesama Vladana Desnice sastavljena u Splitu 1940. godine (Osobna ostavština Vladana Desnice)
- Sl. 2.* Desničina napomena uz zbirku *Gozba u poljima* (Osobna ostavština Vladana Desnice)
- Sl. 3.* Desnica je veliku pažnju posvećivao svakom leksemu i većina njegovih pjesama ima nekoliko rukopisnih verzija (Osobna ostavština Vladana Desnice)
- Sl. 4.* Jedna pjesma – tri potencijalna naslova (Osobna ostavština Vladana Desnice)
- Sl. 5.* Ovitak „Himne majci Zemlji“ sačuvan u rukopisnoj ostavštini Vladana Desnice (Osobna ostavština Vladana Desnice)
- Sl. 6a, 6b, 6c, 6d, 7a, 7b, 7c, 8a, 8b, 8c, 8d.* Različite varijante pjesme „Himna majci zemlji“ pohranjene u rukopisnoj ostavštini Vladana Desnice (Osobna ostavština Vladana Desnice)